2043-0197/0

14-7-94

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE PORTANT CLASSEMENT COMME SITE DE L'ENSEMBLE FORME PAR LES SQRARES AMBIORIX, MARIE-LOUISE, MARGUERITE ET L'AVENUE PALMERSTON.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, notamment l'article 4;

Vu la loi du 07 août 1931 sur la conservation des Monuments et des Sites, notamment l'article 6;

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 27 § 1er, 28, 41 et 45;

Vu la proposition des sections autonomes française et néerlandaise de la Commission royale des Monuments et des Sites du 9 octobre 1984;

Vu l'avis de la Députation Permanente du Conseil de la Province de Brabant du 3 février 1994;

Vu l'avis de la Commission royale des Monument et des Sites en date du 18 mars 1994;

BESLUIT VAN DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST HOUDENDE BESCHERMING ALS LANSCHAP VAN HET GEHEEL GEVORMD DOOR DE MARIA-LOUIZASQUARE, DE AMBIORIX-SQUARE, DE MARGARETASQUARE EN DE PALMERSTONLAAN.

De Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, inzonderheid op artikel 4;

Gelet op de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van Monumenten en Landschappen, inzonderheid op artikel 6;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op de artikelen 27 § 1, 28, 41 en 45;

Gelet op het voorstel van de Nederlanstalige en de Franstalige autonome secties van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 9 oktober 1984;

Gelet op het advies van de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Brabant van 3 februari 1994;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 18 maart 1994;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances émis le 19 avril 1994.

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën uitgebracht op 19 april 1994.

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions;

Op voordracht van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen,

Après en avoir délibéré,

Na beraadslaging,

A R R E T E :

B E S L U I T :

Article 1er:
le présent arrêté règle une matière visée aux articles 3 et 39 de la Constitution.

Artikel 1:
Door dit besluit wordt een materie geregeld bedoeld bij de artikels 3 en 39 van de Grondwet.

Article 2:
Conformément aux dispositions de l'article 41, §1 de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, est classé comme site, en raison de sa valeur historique et esthétique, l'ensemble formé par les squares Ambiorix, Marie-Louise, Marguerite et l'avenue Palmerston, connu au cadastre de Bruxelles, 6 ème division, section F, 1ère, 2ème et 3ème feuilles.

Les limites du site classé sont circonscrites sur le plan annexé.

Artikel 2:
Overeenkomstig de bepalingen van artikel 41, §1 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed wordt beschermd als landschap, wegens zijn historische en esthetische waarde, het geheel gevormd door de Maria-Louizasquare, de Ambiorix-square, de Margaretasquare en de Palmerstonlaan, bekend ten kadaster te Brussel, 6de afdeling, sectie F, 1ste, 2de en 3de blad.

De grenzen van het beschermde landschap zijn op bijgevoegd plan afgebakend.

Article 3. - La zone de protection relative au site décrit ci-dessus comprend les voiries, parties de voiries, ainsi que l'ensemble des parcelles reprises dans le périmètre délimité sur le plan joint au présent arrêté.

Artikel 3. - De vrijwaringszone met betrekking tot het hierboven vermelde landschap betreft de wegenis, gedeelten van wegenissen evenals het geheel van de percelen opgenomen in de omtrek, afgebakend op het plan in bijlage van dit besluit.

Article 4.- Les conditions particulières de conservation sont les suivantes, il est interdit :

1) d'effectuer tous travaux de nature à modifier l'aspect du terrain ou de la végétation;

2) de modifier en aucune façon l'écoulement des eaux dans le site et de déverser dans l'étang ou dans le sous-sol, aucune substance de nature à altérer la pureté des eaux et par là, influencer la composition de la faune et de la flore;

3) de planter des poteaux ou des pylônes destinés au transport de l'énergie électrique ou à tout autre usage;

4) d'établir n'importe quel type d'affichage publicitaire, à l'exception de celui lié au fonctionnement des transports publics;

Artikel 4.- De bijzondere behoudsvoorwaarden zijn de volgende, het is verboden :

1) werken uit te voeren die het uitzicht van het terrein of van de beplantingen kunnen wijzigen;

2) op enigerlei wijze de afloop van de waters in het landschap te wijzigen en in de vijver of in de ondergrond stoffen te storten die de zuiverheid van de waters kunnen bederven en alzo de samenstelling van fauna en flora kunnen beïnvloeden;

3) palen of masten op te richten bestemd voor de overbrenging van elektriciteit of voor om het even welk doeleinde;

4) om het even welke vorm van publiciteit aan te brengen met uitzondering van de publiciteit die gebonden is aan de werking van het openbaar vervoer;

5) d'ériger des constructions nouvelles ou de modifier les existantes sans que les plans aient été soumis à l'avis de la Commission Royale des Monuments et Sites et approuvés par les instances supérieures.

5) nieuwe gebouwen op te richten of de bestaande gebouwen te wijzigen, zonder dat de plannen voorafgaandelijk aan het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen werden onderworpen en goedgekeurd werden door de hogere overheden.

Bruxelles, le 14/7/94.

Brussel, 14/7/94.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Minister-Voorzitter van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

De Minister van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE PORTANT CLASSEMENT COMME SITE DE L'ENSEMBLE FORME PAR LES SQUARES AMBIORIX, MARIE-LOUISE, MARGUERITE ET L'AVENUE PALMERSTON.

DESCRIPTION SOMMAIRE ET JUSTIFICATION DE L'INTERET SELON L'ARTICLE 2, §1er DE L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 14/3/94 .

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

Didier GOSUIN.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST HOUDENDE BESCHERMING ALS LANDSCHAP VAN HET GEHEEL GEVORMD DOOR DE MARIA-LOUIZA, AMBIORIX-, MARGARETA-SQUARE EN DE PALMERSTONLAAN.

BEKNOPTE BESCHRIJVING EN MOTIVERING VAN HET BELANG VOLGENS ARTIKEL 2, 1ste § VAN DE ORDONNANTIE VAN 4 MAART 1993.

Gezien om bij het besluit van 14/3/94. gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

De Minister van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

PROPOSITION DE CLASSEMENT

Dénomination : L'ENSEMBLE FORME PAR LES SQRARES AMBIORIX, MARIE-LOUISE, MARGUERITE ET L'AVENUE PALMERSTON.

Localisation : idem

Commune : Bruxelles-ville

Superficie approximative : 6 ha

Date de création : 1875-1905

Auteur de projet : BORDIAU

Propriétaire : Bruxelles-ville

Description sommaire :

L'ensemble présente une succession remarquable de squares et d'avenues créés sur le versant de la vallée du Maelbeek, mettant en évidence la qualité urbanistique du lieu.

En haut, le square Marguerite est constitué d'une rangée de tilleuls qui entourent une aire d'activités sportives, partiellement entourée de gradins.

Le square Ambiorix, plus grand, est entouré de tilleuls palissés. A l'intérieur, on recontre des pièces d'eaux, des sculptures, des pelouses, de grands et beaux arbres d'espèces variées, des parterres de fleurs, des bancs et des jeux pour enfants.

Sur l'avenue Palmerston, la large berme centrale est faite d'une pelouse entourée d'une haie. Elle est ornée d'une sculpture, d'une pièce d'eau, de massifs de fleurs et de deux rangées de robiniers.

Tout en bas, le square Marie-Louise est centré sur un grand étang avec un jet d'deau au milieu et une grande grotte artificielle sur le versant. Autour de l'étang, un chemin ombragé par de nombreux arbres abrite des bancs et des statues.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

Intérêt esthétique et historique

En 1875, Gédéon BORDIAU, élève de POELAERT, présente un plan d'urbanisation s'inspirant de la réflexion de l'ingénieur de la ville, de JAMBLINNE de MEUX. Ce plan prévoit une succession de trois squares et la liaison entre eux par une large avenue complantée.

L'architecte BORDIAU imagine de capter les eaux venant des hauteurs de Schaerbeek et de Woluwe et de les faire descendre en cascade vers le square le plus bas.

Une grotte, d'allure faussement naturelle, récupère les eaux dans le square Marie-Louise au centre duquel le jet peut atteindre 15 mètres.

La gracieuse statuette féminine "La Cigale" due au ciseau du sculpteur Emile NAMUR (1900) tranche avec l'aspect grandiose et majestueux du site.

La sculpture "La Folle Chanson" de Jef LAMBEAUX trône au centre de la pelouse de l'avenue Palmerston.

Plus haut, au square Ambiorix, lieu très animé, des sculptures reflètent les courants artistiques dominants de la fin du XIXe siècle. Le réalisme du "Cheval à l'Abreuvoir" de Constantin MEUNIER entraîne les enfants du quartier à tenter son escalade, tout comme l'ont fait leurs aînés.

Les abords de l'étang Marie-Louise sont traités dans le style pittoresque des Jardins anglais.

Cet espace vert présente une vaste étendue d'eau artificielle, autrefois le grand étang de Saint-Josse dans la vallée du Maelbeek. Ici tout respire la composition idyllique d'un square servant de faire-valoir aux bâtiments qui l'entourent : miroir d'eau, grotte artificielle, fontaine. Présence d'un très bel exemplaire de Fêvier d'Amérique et d'un Frêne de Pensylvanie.

D'une superficie d'un peu plus de 2 ha, le square Ambiorix, entouré d'une haie de Tilleuls palissés, s'insère dans une composition architecturale et paysagère remarquable. On y trouve plusieurs arbres remarquables dont un Ailante glanduleux, un Catalpa de Kaempfer et un très beau Marronnier rouge.

L'avenue Palmerston est ornée d'un double alignement admirable de Robiniers boule non taillés, ce qui produit des arbres caractéristiques du développement optimal et rarement visible de ce cultivar.

VOORSTEL TOT BESCHERMING

Naam : HET GEHEEL GEVORMD DOOR DE MARIA-LOUIZASQUARE, DE AMBIORIXSQUARE, DE MARGARETASQUARE EN DE PALMERSTONLAAN.

Plaats : idem

Gemeente : Brussel-stad

Oppervlakte bij benadering : 6 ha

Datum van oprichting : 1875-1905

Ontwerper van het project : BORDIAU

Eigenaar : gemeente Brussel

Beknopte beschrijving :

Het geheel vormt een merkwaardige opeenvolging van squares en lanen, aangelegd op de helling van de Maalbeekvallei, die de stedebouwkundige kwaliteit van het oord mooi doet uitkomen.

Bovenaan wordt de Margaretasquare gevormd door een rij linden rondom een sportieve ruimte, gedeeltelijk omringd door terrassen.

De grotere Ambiorixsquare wordt omringd door een haag van opgebonden lindebomen. Binnenin treft men waterpartijen, standbeelden,grasperken, mooie grote bomen van verschillende variëteiten, bloemenperken, banken en speeltuigen voor kinderen aan.

De lange centrale berm van de Palmerstonlaan wordt gevormd door een grasperk, omringd door een haag. Deze berm is getooid met een standbeeld, een waterpartij, bloemenperken en twee rijen acacia's.

Helemaal onderaan is de Maria-Louizasquare gecentreerd rond een grote vijver met middenin een waterstraal en een grote kunstmatige grot op de helling. De door talrijke bomen beschaduwde weg rondom de vijver biedt bescherming aan banken en standbeelden.

Belang van het goed volgens artikel 2, paragraaf 1, bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed :

esthetische en historische waarde

In 1875 stelt Gédéon BORDIAU, leerling van POELAERT, een stedebouwkundig plan voor, geïnspireerd door de gedachte van Stadsingenieur Jamblinne de Meux. Dit plan voorziet een opeenvolging van drie squares en hun onderlinge verbinding door een brede met bomen beplante laan.

Architekt BORDIAU dacht erover de wateren van de hoogten van Schaarbeek en Woluwe op te vangen en ze over watervallen naar de laagste square te leiden.

In de Maria-Louizasquare, met in het midden een waterstraal die een hoogte van 15 meter kan bereiken vangt een kunstmatige grot het water op.

Er is een sterk constrast tussen het sierlijke, vrouwelijke beeldje "De Cicade", vervaardigd door beeldhouwer Emile Namur (1900) en de grootse aanblik die het landschap biedt.

Het beeldhouwwerk "La folle Chanson", van Jef Lambeaux prijkt in het midden van het grasperk van de Palmerstonlaan.

Hoger, in de Ambiorixsquare, een zeer geanimeerde plaats, weerspiegelen beeldhouwwerken de dominerende artistieke stromingen van het einde van de 19de eeuw. Het realisme van het "Paard aan de drinkbak" van Constantin Meunier is zo sprekend dat het de kinderen uit de buurt aanzet om het te bestijgen, zoals hun ouders eertijds deden.

De onmiddellijke omgeving van de Marie-Louizavijver is behandeld in de schilderachtige stijl van de Engelse tuinen.

Deze groene ruimte toont een grote kunstmatige wateropervlakte, vroeger de grote vijver van Sint-Joost in de Maalbeekvallei. Hier ademt alles de idyllische sfeer uit van een square die het karakter van de gebouwen die er om heen staan accentueert : waterspiegel, kunstmatige grot, fontein. Er is eveneens de aanwezigheid van een zeer mooi exemplaar van Amerikaanse pereboom en van een Pensylvaniaanse Es.

Met een oppervlakte van iets meer dan 2 ha, integreert de Ambiorixsquare zich, omringd van een haag van opgebonden lindebomen, in een merkwaardige architecturale en landschappelijke compositie. Men vindt er meerdere merkwaardige bomen terug, waaronder een Ailante glanderlus, een Trompetboom van Kaempfer en een zeer mooie rode Paardekastanje.

De Palmerstonlaan is versierd met een merkwaardige dubbele rij van ongeknipte bolrobinias, hetgeen karakteristieke bomen met een optimale ontwikkeling produceert, zoals zelden gezien bij deze cultivar.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE PORTANT CLASSEMENT COMME SITE DE L'ENSEMBLE FORME PAR LES SQUARES AMBIORIX, MARIE-LOUISE, MARGUERITE ET L'AVENUE PALMERSTON.

DELIMITATION DU SITE ET DE SA ZONE DE PROTECTION

Vu pour être annexé à l'arrêté du 14/7/94 .

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

Didier GOSUIN.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

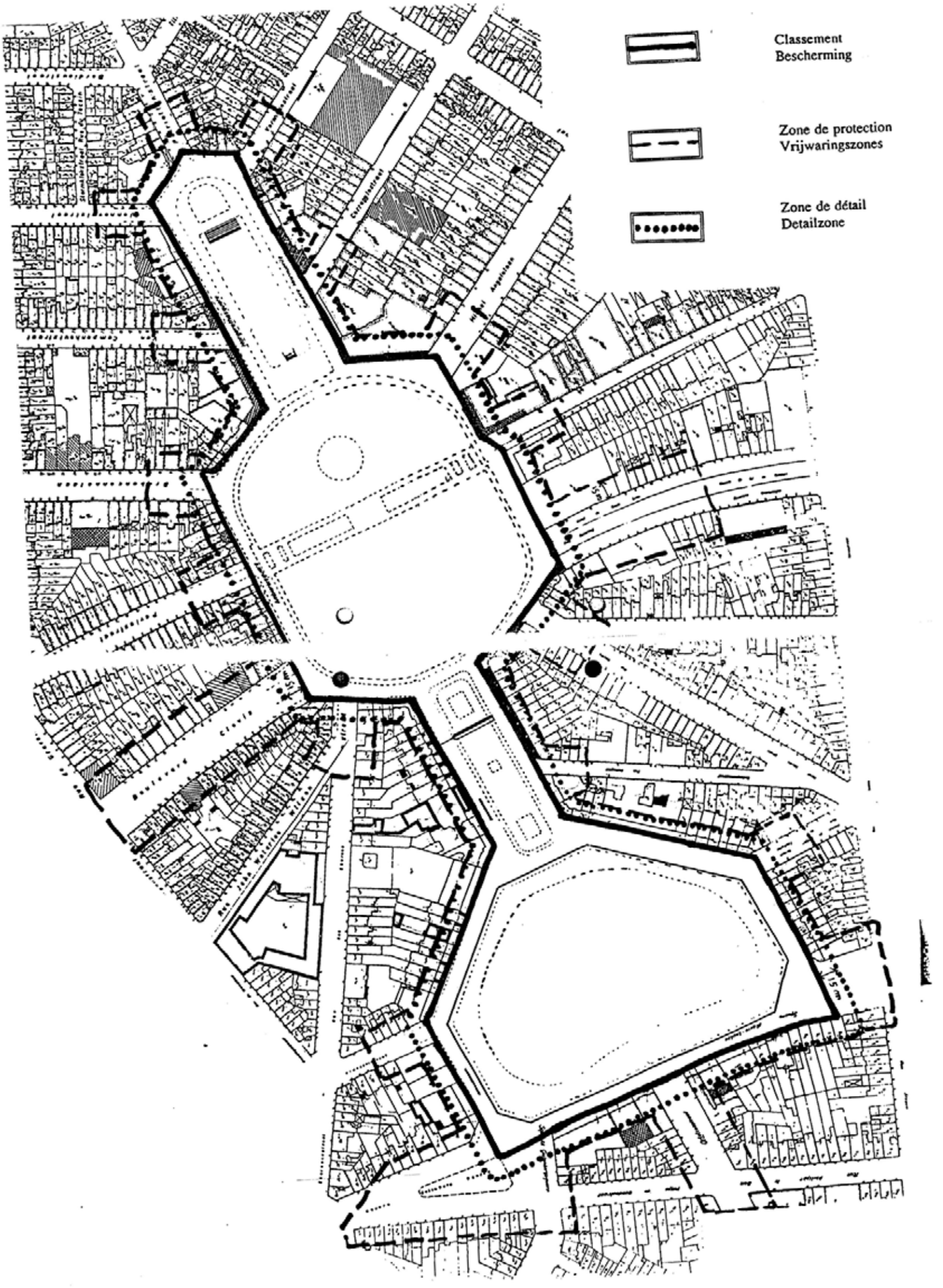
BESLUIT VAN DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST HOUDENDE BESCHERMING ALS LANDSCHAP VAN HET GEHEEL GEVORMD DOOR DE MARIA-LOUIZA, AMBIORIX-, MARGARETA-SQUARE EN DE PALMERSTONLAAN.

AFBAKENING VAN HET LANDSCHAP EN ZIJN VRIJWARINGSZONE

Gezien om bij het besluit van 14/7/94 . gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

De Minister van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

Classement
Bescherming
Zone de protection
Vrijwaringszones
Zone de détail
Detailzone